

Олена С. Журавка, Міла Ю. Разінькова, Віктор В. Павлов

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ

У сучасних умовах воєнного стану страхові компанії функціонують під впливом значної кількості різноманітних ризиків. Ефективне управління ризиками є ключовим фактором забезпечення ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності страховика. У статті досліджено теоретичні та науково-методичні засади управління ризиками страхової компанії в умовах трансформації фінансового середовища. Розглянуто сучасні підходи до класифікації ризиків, включаючи кіберризики та кліматичні ризики. Запропоновано удосконалену модель ризик-менеджменту на основі інтеграції концепції ERM та цифрових технологій. Розроблено аналітичні підходи до оцінки ризиків із використанням кількісних методів. Обґрунтовано напрями підвищення ефективності системи управління ризиками страховиків.

У результаті проведеного дослідження теоретико-методичних засад ризик-менеджменту страхової компанії встановлено, що ефективне управління ризиками є ключовою передумовою забезпечення ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності страховика в умовах динамічного та невизначеного середовища. Узагальнення існуючих наукових підходів дозволило визначити ризик-менеджмент як системний, безперервний процес ідентифікації, оцінювання, моніторингу та контролю ризиків із метою досягнення стратегічних і тактичних цілей діяльності страхової компанії. У статті доведено, що специфіка страхового бізнесу зумовлює наявність широкого спектра ризиків. Їхній взаємозв'язок і кумулятивний ефект потребують системного підходу до управління, що передбачає інтеграцію ризик-менеджменту в загальну систему корпоративного управління та прийняття управлінських рішень. У статті запропоновано інтегровану модель ERM у страховій компанії, яка відповідає ризик-орієнтованому підходу та узгоджується з нормативними вимогами НБУ. Впровадження такої моделі повинно трансформувати управління ризиками з формальної вимоги на реальний інструмент стратегічного управління капіталом та забезпечення довгострокової фінансової стійкості страховика. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням адаптивних моделей ризик-менеджменту, які враховують діджиталізацію страхового ринку, використання баз великих даних (Big Data) та штучного інтелекту (Artificial Intelligence).

Ключові слова: страхова компанія, ризик, оцінка ризиків, управління ризиками, система управління ризиками страхових компаній, ERM, три лінії захисту, фінансова стійкість, Solvency II, перестраховування.